

ISSN: 3060-4613

13.00.00	13.00.06	01.00.00
13.00.01	13.00.07	02.00.00
13.00.02	13.00.08	03.00.00
13.00.03	13.00.09	09.00.00
13.00.04	07.00.00	10.00.00
13.00.05	19.00.00	11.00.00

№5/2025

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogik, psixometodologik va tabiiy fanlarga
ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 954 sahifa,
14-may, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Mizayeva Faroxat Odiljonovna – Pedagogika fanlari doktori, dotsent

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik

Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik

Umarova H.O'. – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor

Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor

Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor

Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor

Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor

Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)

Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)

Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)

Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)

Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)

Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)

Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor

Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor

Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor

G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)

Somurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti

Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor

Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)

Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent

Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori

Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'icha falsafa doktori (PhD)

Panjijev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari

Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Mizayeva Farokhat Odiljonovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Umarova H.O'. – Minister of Preschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

Qirg'izboyev Abdug'affor Karimjonovich – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali Oliy attestatsiya komissiyasining 26-08-2024 yildagi №11-05-4381/01-Kengash tavsiyasiga ko’ra, pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning tadqiqot ishlari yuzasidan dissertatsiyalarining asosiy ilmiy natijalarini chop etish uchun tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro’yxatiga kiritilgan.

Asos: OAK Pedagogik texnologiyalar va psixologik tadqiqotlar bo’yicha ekspert kengashi tavsiyasi (29-10-2024-y.; №10); OAK Tartib-qoida komissiyasi qarori (30-10-2024-y., №10/24); OAK Rayosatining qarori (31-10-2024-y., №363/5).

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo’yicha
ro’yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Nutq o'zlashtirish mashg'ulotlarida maqol va rivoyatlardan foydalanish texnologiyasi	12
Azimova Nodira Xikmatovna	
Matematikada o'tkaziladigan sinfdan tashqari viktorina, matematik ertalik va matematik musobaqalarni tashkil etish.....	15
Azizova Dilnoz Yo'ldashevna	
Adabiy ta'limda fanlararo integratsiyani rivojlantirishda didaktik o'yinlarning o'rni	19
Hasanova Bahora Isa qizi	
Boshlang'ich sinf ona tili darsliklaridagi kognitiv-pragmatik mashqlar turlari va mazmuni.....	22
Jahonova Nargiza Yunus qizi	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarida kimyo fanidan uyga vazifalarni tashkil etishda QUIZ testlardan foydalanish	28
Jamolova Nodirabegim Jobir qizi	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarning tadqiqotchilik faoliyatini tashkil etishning dolzarbligi	32
Mazgarova Durdona Shuxrat qizi, Mirzakamolova Komola Xojiakbar qizi	
Understanding and Using Articles in English: A Practical Approach.....	35
Mustafoyeva Nigina Shuhrat kizi	
Bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligi jarayonida raqamli texnologiyalardan foydalanishning nazariy asoslari.....	40
Nosirova Dilfuza	
Ona tili va o'qish savodxonligi fanining boshlang'ich ta'limdagi o'rni va ahamiyati	45
Otamurodova Mahfirat Husan qizi	
O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ta'lim sohasidagi qaror va qonunlari asosida maktabgacha yoshdagi bolalarda tadqiqotchilik faoliyatini rivojlantirishga zamonaviy yondashuv	49
Imamova Nilufar Zabiyyulla qizi, Po'latova Mahfuza To'liqin qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti rahbarlarining kasbiy etikasi va madaniy salohiyatini shakllantirish omillari... 52	
Qodirova Fotima Rashidovna	
Boshlang'ich ta'limda tarbiya jarayonining samaradorligini oshirishda xorijiy tajribalarining qiyosiy tahlili	55
Shokirova Madinabonu Shomurod qizi	
Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishda mental arifmetikaning o'rni.....	59
Sulaymonova Nigora Olimjon qizi	
Boshlang'ich ta'limda ta'lim samaradorligini oshirishda xorijiy tajribalardan foydalanish mexanizmlari (Singapur ta'lim tizimi misolida).....	63
Taniqulova O'g'itoy Fahriddin qizi	
SWOT texnologiyasi asosida talabalarning tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirish modeli.....	66
Abdusalomova Saidabonu Ziyovuddin qizi	
Механизмы формирования характера трудолюбия в младшем школьном возрасте	69
Зияев Амаль Толибович	
Современные методы обучения иностранному языку в начальных классах	72
Косимова Шахризода Бахромжон кизи, Рузметова Хилола Абдушариповна	
Ислам в духовных исканиях льва толстого: уважение великого писателя к религии и пророку	75
Мамасодиқова Махзуна Жалол кизи	
Проблемы и особенности перевода с узбекского языка на русский: анализ ошибок и пути решения	78
Холмуродова Дилдора Хусниддиновна	
Развитие русского языка в современном мире	80
Чернова Татьяна Алексеевна, Темиров Руслан Расул угли, Хасанов Сайхунбек Килич угли	
Ona tili ta'limida muqobil javobli testlardan foydalanishning afzalliklari.....	83
Komilova Lola Nasilloevna	
Maxsus pedagogikani o'qitishda klinik, tarixiy, psixologik, didaktik materiallarni integrativ o'qitish metodlari	91
Djavlanova Nodira Xamza qizi	

Professional ta'lim muassasalari o'quvchilarining loyihalash kompetentligini shakllantirish	94
<i>Xidirova Dildora Zayniddinova</i>	
Formation of Cultural Tolerance in Preschool Children Through Foreign Language Learning Using Digital Educational Resources	98
<i>Dadakhanova Mohlaroyim Muratvayeva</i>	
Ingliz tili o'qituvchilarini tayyorlash va qo'llab-quvvatlashning samarali usullarini o'rganish	106
<i>Ataullayev Fazliddin Fahriddin o'g'li</i>	
O'quv jarayonida sun'iy intellekt tizimlaridan foydalanishning ta'limiy aspektlari tahlili	110
<i>Zubayda Barnoyeva</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida funksional savodxonlikni shakllantirishning nazariy va metodik manbalari.....	116
<i>Mirxalilova Nargiza Akbarovna, Usmanova Mashkura Mirzoroximovna, Xunarova Lobar Akbaraliyevna</i>	
Butun dunyoda nogiron bolalarga nisbatan munosabat: stereotiplar va ularni yengish	120
<i>Axmadova Shahloxon Voxid qizi</i>	
Ijtimoiy va pedagogik riabilitatsiyon deviant xulqi bo'lgan o'smirlar.....	124
<i>Abduvaliyeva Mashhura Abduvohid qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida mehnat munosabatlarini tartibga solishda sog'lom ish muhitini yaratish.....	127
<i>Qosimova Shaxnoza Nuriddinova</i>	
Maktab o'quvchilarida chet tili bo'yicha strategik kompetensiyani shakllantirish: psixolingvistik asoslar	131
<i>Akmalxonova Nodira</i>	
Chet tillarini o'zlashtirishning psixolingvistik asoslari: A. A. Leontyev qarashlarining tahlili	137
<i>B. O. Toshboyeva</i>	
O'quvchilarni tabiiy-ilmiy savodxonligini shakllantirish asosida tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirishning xususiyatlari mazmuni.....	143
<i>Ro'zimatov Jamshid Alisher o'g'li</i>	
Boshlang'ich sinf "tarbiya" darslarida o'quvchilarning tanqidiy tafakkurini rivojlantirishga qaratilgan mavzularning mazmun-mohiyati.....	148
<i>Xoliqulova Moxichehra Nodir qizi</i>	
Развитие деонтологической компетентности будущих учителей предмета "воспитания"	152
<i>Вахобов Анвар Абдусаттор угли</i>	
Obrazli tafakkur – boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqini o'stiruvchi vosita.....	155
<i>Turg'unova Xumora Xusniddin qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda janriy xususiyatlariga ko'ra ifodali o'qish ko'nikmasining yo'nalishlari	158
<i>Tirkasheva Xumora Nurali qizi</i>	
Sharof Boshbekovning "Temir xotin" dramasi dramatik diskursning semantik va sintaktik qurilishi	162
<i>Mavlanova Xafiza Gulmurodovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning teleko'rsatuvlar vositasida nutq madaniyatini rivojlantirish pedagogik muammo sifatida	166
<i>Abduvosiyeva Mahmuda Xamidullo qizi</i>	
"O'z-o'zini rivojlantirish", "amaliyot" hamda "pedagogik amaliyot" tushunchalarining ijtimoiy-falsafiy, pedagogik talqini	169
<i>Adasheva Matluba</i>	
Kursantlarda muzokaraga kirishish ko'nikmalarini shakllantirishda nizoli vaziyatlar strategiyalarining psixologik o'rni.....	173
<i>Azamjonova Oyniso Qahramon qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari boshqaruvi jarayonida rahbar kompetensiyalarini rivojlantirishning zamonaviy metodik yondashuvlari.....	178
<i>Berdiyeva Dilafuz Shuxratovna</i>	
Boshlang'ich ta'lim o'quv-tarbiya jarayonida mashq daftarining o'rni va ahamiyati	182
<i>Bo'ronova Maftuna Valijon qizi</i>	
Raqamli texnologiyalar yordamida kitobxonlik madaniyatini takomillashtirishning nazariy asoslari.....	186
<i>Burxonov Bahodir Baxtiyorxodjaevich</i>	
Yoshlar orasida emotsional intellektni rivojlantirishning psixologik asoslari	191
<i>Darvishxojayev Xasan Abdulxakimovich</i>	
Boshlang'ich sinf tabiiy fanlar darslarida virtual ta'lim texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlari	195
<i>Djurayeva Nargis Narkulovna</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Ingliz tilida talaffuzni o'rgatishda samarali zamonaviy kompyuter dasturlari ..... 198 Ernazarova Shahnoza Ergash qizi
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ekologik tarbiyaning ahamiyati va ma'naviyatga ta'siri ..... 202 Fayziyeva Dilfuza Tohir qizi
	The Importance of Modern Technologies For Improving Speech Skills of Primary Students..... 206 I. A. Komolova
	Bo'lajak pedagoglarning ta'lim jarayonida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishining o'ziga xos imkoniyatlari ..... 209 Inadullayeva Sevara Qahramonovna
	O'quvchilarning jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantiruvchi metodlar ..... 212 Jumanova Shaxnoza Baxromjanovna
	Ulug'bek Hamdamning "Isyon va itoat" romanida obrazlar hayotiga konfliktning ta'siri..... 215 Karimova Mahliyoixon Mahkamjon qizi
	Sharq mutafakkirlari qarashlarida harbiy xizmatchilarda psixik o'zini o'zi boshqarish muammolarining metodologik tahlili ..... 219 Kiyomxujaeva Madina Rustambek qizi
	Xorijiy tillarni o'qitishda milliy va xalqaro tajribalarni solishtirish ..... 224 Jumaboyeva Malika, Eshpolatova Nozima, Ne'matova Shahzoda, Razzakova Nodira
	Maktabgacha ta'lim tashkilotida markazlar faoliyatini rivojlantirishda tarbiyachining nutqiy madaniyati ..... 227 Nazarova Zulayxo Turabovna, Oydinova Baxriniso Burxon qizi
	Maktabgacha yoshdagi bolalarni faoliyatlar orqali ma'naviy-ma'rifiy qiyofasini shakllantirishda tarbiyachining vazifalari ..... 231 Niyozova Maftuna Normaxmat qizi
	Bo'lajak o'qituvchilarni raqamli ta'lim muhitida "Smart-Learning" texnologiyalarini samarali qo'llashga tayyorlash metodikasi (umumiy pedagogika misolida) ..... 234 Nurullayeva Ugulxon Ergashboyevna
	O'qish savodxonligini rivojlantirishning zamonaviy didaktik yondashuvlari ..... 237 Oripova Dilnozaxon Abduvosi qizi, Azimova Ziyoda Ergashevna
	Adabiy ta'limda o'quvchilarning refleksiv ko'nikmalarini rivojlantirish pedagogik muammo sifatida ..... 241 Qodirova Dilnoza Alisher qizi
	"Yorug'lik dispersiyasi va uni hosil bo'lishi" mavzusini eksperimental yo'l bilan tushuntirish metodikasi ..... 245 Rashidova Vazira Baxodir qizi
	Oliy ta'lim muassasalari talabalarini akademik mobillik asosida o'qitish tizimini takomillashtirish muammolari va ularning yechimlari ..... 248 Ruziyeva Shoxida Fatilloevna
	Literature is A Reflection of the Soul and Culture of Humanity ..... 254 Sayidova Sayyora Yorikulovna
	Linguistic Devices in Detective Terminology of "The Purloined Letter" by Edgar Allan Poe ..... 257 Shokirova Markhabo
	Maktab direktorlarining psixologik bilimlarini rivojlantirishning ahamiyati va yo'nalishlari ..... 260 Talabayev Utkirjon Rosuljonovich
	Bo'lajak harbiy xizmatchilarda empatiya orqali kasbiy moslashuvchanlikni oshirishning ijtimoiy-psixologik asoslari ..... 263 Toshmatov Rustamjon Muydinjon o'g'li
	Tanqidiy tafakkurni shakllantirishning pedagogik va psixologik nazariyasi bo'yicha xorijiy va mahalliy tadqiqotlar tahlili ..... 266 Xudoyorova Gavhar Baxtiyor qizi
	Maktabgacha yoshdagi bolalarni milliy qadriyatlar asosida tarbiyalash mazmuni va amaliy ahamiyati ..... 271 Yakubova Zilola Zikirovna
	Zulfiya she'riyatida vafodor ayol timsoli ..... 274 Yusupova Muqaddam Mahmutjonovna
	Yangi davr – yangi dars: ta'limdagi zamonaviy metodlar ..... 278 Jumoniyo'zov Nurbek Xudoyorovich
	Взаимное сотрудничество Республики Узбекистан и Республики Азербайджан в формировании современной системы международных отношений ..... 280 Исломов Абдулазиз Латиф угли

Qo'l mehnati orqali talabalarda mas'uliyat va intizom tuyg'usini rivojlantirish.....	284
<i>Abdullajonova Dildoraxon Rustamjonovna</i>	
Innovatsion ta'lim muhiti sharoitida o'qituvchining akmeologik pozitsiyasini shakllantirish	288
<i>Aralova Dilafuz Dushaboy qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarida fanlararo aloqadorlikning ahamiyati.....	292
<i>Madraximov Shuxratjon Shukurovich, Madraximova Maxfuza Axmedovna</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarida adabiyot fanini o'qitishda zamonaviy texnologiyalar integratsiyasi	295
<i>Madraximova Maxfuza Axmedovna, Madraximov Shuxratjon Shukurovich</i>	
Yosh o'qituvchilar va ongsostining ta'limdagi ahamiyati	299
<i>Mutabar Kasimkhodzheyeva</i>	
A Stylistic Comparison of Ethical and Moral Proverbs in English and Uzbek.....	303
<i>Parvina Mukhtashamova</i>	
Talabalarning ijodiy faoliyatini rivojlantirishda podkast texnologiyalaridan foydalanish	306
<i>Yuldashev Abdurauf Ro'zmatjonovich</i>	
Informatika o'qitishda grafik organayzerlardan foydalanish.....	308
<i>Zohidova Mahfuza Habibovna</i>	
Характеристика деловой переписки на русском языке	311
<i>Бобоназаров Хуршид Ишпулатович</i>	
Vatanparvarlik hissini yoshlarda takomillashtirish masalasining mahalliy psixologlar tomonidan talqini	315
<i>Kulaxmetov Abdusattor Baxriddinovich</i>	
Методика преподавания фразеологизмов в старших классах	319
<i>Мамадаминава Жамила Турабоевна</i>	
Особенности учебного кластера как среды для развития речевых навыков	323
<i>Мамаджанова Карина Абдукаримовна</i>	
Maktabgacha ta'limda hr boshqaruvi: rivojlangan mamlakatlar tajribasi va O'zbekiston sharoitida tatbiq etish yo'llari.....	327
<i>Alovdinova Iroda Botir qizi</i>	
"Kognitiv faollik" tushunchasi va uning pedagogik-psixologik aspektlari	330
<i>Ismoilova Nozimaxon</i>	
The Significance of Media Competence in Enhancing Speaking Skills Among B2 and C1 Level Learners	335
<i>Vazira Bafayeva Muxiddinovna</i>	
Zamonaviy ta'lim jarayonida 21-asr ko'nikmalarini shakllantirishning nazariy va amaliy asoslari	338
<i>Raximdinova Gulbodom Ibrohimjon qizi</i>	
Kasbiy refleksiya asosida bo'lajak o'qituvchilarning transversal kompetensiyalarini rivojlantirishda maxsus va interfaol metodlardan foydalanish	344
<i>Askarova Barchinoy Abdirahimovna</i>	
Bo'lajak texnologik ta'lim o'qituvchilarining grafik kompetentligini transformatsion yondashuv asosida rivojlantirishning samarali shakllari va interfaol metodlardan foydalanish	347
<i>Butayeva Gulmira Boxodirjonovna</i>	
Ota-ona qaramog'isiz qolgan bolalarni tutingan oilalarga moslashtirishning pedagogik mexanizmlari	350
<i>D. Q. Rahimova</i>	
Emotsional intellektni rivojlantirishda zamonaviy ta'lim metodlarining o'rni.....	353
<i>Jamalova Kamola Shahobiddinovna</i>	
Tadqiqot samaradorligini pasaytiruvchi metodik xatolarni korrektsiya qilish usullari	358
<i>Mamasidiqova Odina Islomjon qizi</i>	
Ona tilini o'rgatishda didaktik material tanlash metodikasi	362
<i>Mamatova Gulshan Amankulovna</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili va o'qish savodxonligi darslarida to'rt blokli model (tanqidiy fikrlash, ijodkorlik, muloqot va hamkorlik) ning qo'llanilishi	365
<i>Mirzoyeva Maftuna Husnitdinovna</i>	
Spekulyativ dizayn metodi asosida talabalarda kelajak ssenariylarini yaratish texnologiyasi	368
<i>Nishonov Nodir Alimjanovich</i>	
Filologiya yo'nalishi talabalari ta'lim jarayonida ilmiy dunyoqarashni shakllantirishda hamkorlik pedagogikasining ahamiyati.....	372
<i>Nishonova Aziza Mirzaxmadovna</i>	

6–7 yoshli bolalarning kognitiv ko'nikmalarini raqamli ta'lim vositalari asosida shakllantirish metodikasini takomillashtirish	375
Nuriddinova Shaxnoza Kamoliddin qizi	
Ona tili darslarida o'quvchilarda sintaktik tushunchalarni shakllantirishning innovatsion metodikasini takomillashtirish.....	377
O'rozboyeva Dilnoza Alimboy qizi	
O'quvchilar bilan olib boriladigan sport ishlarining pedagogik asoslari	380
Oromova Laylo Ilhomovna	
Bo'lajak informatika o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini dasturlash tillari orqali rivojlantirish yo'llari ..	384
Raxmatov Mirzo Mukimovich	
Bo'lajak texnologiya fani o'qituvchilarini tayyorlashda dizaynerlik qobiliyatlarini takomillashtirishda mahorat darslari (master klass)ni tashkil qilish	389
Satvoldiyeva Malaxatxon A'zamjanovna	
Shaxs kasbiy taraqqiyoti va amaliy faoliyat rivojlanishining omillari	394
Toshmurodov Muxriddin Suvon o'g'li	
Bo'lajak jismoniy madaniyat o'qituvchisining kasbiy kompetentligini shakllantirish mexanizmlari.....	398
Yuldasheva Nargiza Egamberdiyevna	
Talabalarda kasbiy yozma nutq kompetensiyasini takomillashtirish metodikasi.....	401
Alimov Farhod Sharabidinovich	
Boshlang'ich ta'limda buyuk allomlarimiz merosini integratsiya asosida o'qitish usullari	405
Mamatkarimova Sevara Alim qizi	
Bo'lajak biologiya o'qituvchilari inklyuziv kompetentligini rivojlantirish ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida	410
Raximov Atanazar Karimovich, Yuldashova Iroda Dilshodovna	
15-16 yoshli voleybolchilardan iborat nazorat va tajriba guruhlarida sakrash chidamkorligining pedagogik tajriba davridagi rivojlanish ko'rsatkichlarini shakllanish dinamikasi	413
Sulaymonov Jaxongir Solijonovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida matematik kompetensiyalarni rivojlantirishning metod va vositalari	417
Xudoyberdiyeva Sayyora Abdumumin qizi, Buzrukov. T. O.	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kompetensiyalarini shakllantirish va rivojlantirishda o'qitishning tashkiliy-pedagogik shartlari	421
Rahmonova Zulayho Abdumalikovna, Buzrukov T. O.	
Pedagogik oliy ta'lim talablarida kasbiy pedagogik imijni rivojlantirishning ijtimoiy pedagogik zaruriyati	425
Mo'ydinova Shoxsanam Doniyorbek qizi	
The Role of English as a Tool for Cultural Diplomacy in Post-Soviet Uzbekistan	428
Fariza Umarova Yorqin kizi, Iroda Roziqova Alsharifiddin kizi	
Ijodiy tafakkur shakllanishida lug'atlarning o'rni va ahamiyati	434
Tursunova Ozoda Faxriddinovna	
Malakali bokschi larni texnik-taktik tayyorlashda bosqichma-bosqich yondashuv	437
Meliqo'ziyev Mavlonjon Ro'zmatjon o'g'li, Meliqo'ziyev Bektemirjon Ro'zmatjon o'g'li	
Possibilities of Physical Education Means in the Formation of Volitional Qualities in Schoolchildren.....	443
Z. Nazarov	
Bo'lajak pedagoglarning ilmiy-tadqiqotchilik kompetensiyasini shakllantirish ijtimoiy pedagogik zarurat sifatida	447
Abdullayeva Nasiba Abdusolomovna	
Rus tili darslarida kommunikativ yondashuvlar.....	451
Adilova Soliyaxon	
Boshlang'ich ta'limda interfaol metodlardan foydalanish.....	455
Atayeva Baxrinisa Abduvaxidovna	
Talabalarda kommunikativ kompetentlikni rivojlantirishni boshqarish asosida ta'lim xizmatlarini takomillashtirish	458
Abdullayeva Aziza	
Tabiiy fanlarni o'rganishda boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirish uchun interfaol usullar va zamonaviy texnologiyalar	461
Dehqonboyev Muhammad To'liqin o'g'li	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ta'lim mazmunini loyihalashga tayyorgarligining pedagogik psixologik xususiyatlari	465
Haydarqulova Mahliyo Zafarovna	

Zamonaviy yondashuv asosida talabalarda ekologik ta'lim-tarbiya berishning samarali yo'llari	469
<i>Sh.S.Shodmonova, Hotamov Tolibjon Narzulloyevich</i>	
Maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilari nutqini o'stirishda xalq og'zaki ijodidan foydalanish metodikasini takomillashtirish.....	472
<i>Imomova Muazzam Rafiqjon qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda o'quvchilarning natijalarini baholash.....	476
<i>Ismatova Ozoda Parda qizi</i>	
Bolalar ijtimoiylashuvining psixologik masalalari	482
<i>Jo'lmurodov Oybek Asliddin o'g'li</i>	
Ijodiy qobiliyatlarni shakllantirishda didaktik vositalarning o'rni	485
<i>Karimova Nilufar Raimjonovna</i>	
Nogironligi bo'lgan shaxslar bilan ijtimoiy ish olib borishda muammo va yechimlar.....	488
<i>Komilova Mohiniso Jobir qizi</i>	
Kimyo o'qituvchisi kasbiy kompetentligini aniqlashning ustuvor pedagogik vazifalari	491
<i>Mamajonov Shuhratjon Asqarovich, Odilxo'jazoda Nigoraxon Baxtiyorxo'ja qizi</i>	
Ma'naviy taraqqiyot sharq allomalar merosida	495
<i>Mirsagatova Nargiza Sayfullayevna</i>	
Abduqodir Shakuriyning yangi usul maktablari va o'qitish metodikasi	499
<i>Muxtorqulova Rushona Zohidjon qizi, Salomova Ra'no Vassiyevna</i>	
Raqamli ta'lim resurslaridan foydalanishning o'quvchilarning kognitiv rivojlanishiga ta'siri.....	505
<i>Lapasova Zebiniso Xidirovna</i>	
Fransuz tili mashg'ulotlarida madaniyatlararo muloqotga o'rgatishning kommunikativ texnologiyalari	509
<i>Muzaffarova Nodira Mardonovna</i>	
O'quvchilarni ijtimoiy-madaniy kompetensiyalarini shakllantirish omillari	514
<i>Norbo'tayev Farhod Maxsidin o'g'li</i>	
O'qituvchining kasbiy kompetentligi orqali o'quvchilarda ijtimoiy kompetensiyalarni shakllantirish.....	518
<i>Rajabova Xurshida Hakimovna</i>	
Harbiy xizmatchilarning oilasini harbiy muhitga moslashuvining ijtimoiy-psixologik omillari.....	521
<i>Rejamatova Iroda Ikramshikovna</i>	
Refleksiv ko'nikmalarni shakllantirish metodik muammo sifatida	526
<i>Raxmonova Iroda Samijonovna</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablari direktorlarining boshqaruv faoliyatida ijtimoiy muhitni rivojlantirishning amaldagi holati (menejerlik o'quv kurslari misolida)	530
<i>Saidqulov Sodikjon Botirovich</i>	
Umumta'lim maktab o'quvchilarining ijtimoiy-siyosiy kompetensiyasini shakllantirish: nazariy yondashuv va ilmiy asoslar.....	533
<i>Samatova Iroda Azamjon qizi</i>	
Beyond Accountability: A Growth-Oriented Teacher Appraisal System for Professional Development.....	537
<i>Sardorbek Rislikboyev</i>	
Milliy qadriyatlar – millat ko'zgusi	542
<i>Sulaymonova Tanzila Zoir qizi</i>	
Tarbiya jarayoni mazmuni va mohiyati.....	545
<i>Sultonov Ismoiljon Qodirjon o'g'li</i>	
Nutqni rivojlantirishda interfaol pedagogik texnologiyalardan foydalanish zarurati va shart-sharoitlari.....	548
<i>Tursunova Kamola Ulug'bek qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotining milliy imidjini rivojlantirish va boshqarish texnologiyalari	552
<i>Valiyeva Hamida</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni maktab ta'limiga kompleks tayyorlash mazmuni.....	556
<i>Xolboyeva Gulnora Ulashovna</i>	
10-12 yoshli stol tennischilarni jismoniy tayyorgarligini yordamchi mashqlar majmuasini qo'llash orqali rivojlantirish.....	559
<i>Yaqubova Zulayxo Alisherovna</i>	
Gumanitar fanlarda milliy folklardan foydalanishning ahamiyati.....	564
<i>Abduxakimova Maxfuza Abduraxmonova</i>	
Классификация сказок и их характерные черты	568
<i>Мусурманова Азиза Камиловна</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Необходимость развития коммуникативных компетенций у студентов медицинского ВУЗА.....	572
Шукuroва Нодира Тиллаевна, Фуркатова Сабрина Фармоновна	
Oila va maktab hamkorligi asosida o'smir yoshidagi o'quvchilarning kommunikativ kompetentligini rivojlantirish masalalari	576
Evatov Saminjon Sobirovich	
Sport mashg'ulotlarida motivatsiyani shakllantirish: pedagogik strategiyalar va vositalar.....	579
Rajapov G'olibbek Oripovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kompetensiyalarini shakllantirish va rivojlantirishda o'qitishning tashkiliy-pedagogik shartlari	583
Rahmonova Zulayho Abdumalikovna, Buzrukov T. O.	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda konsentratsiya qobiliyatini rivojlantirishning pedagogik-psixologik aspektlari.....	586
Israilova Xusnida Adilovna	
Raqamli texnologiyalar yordamida kitobxonlik madaniyatini takomillashtirishning nazariy asoslari.....	590
Burxanov Bahodir Baxtiyorxodjaevich	
Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish orqali adabiyot darslarida hayotiy ko'nikmalarni shakllantirish imkoniyatlari	596
Abdullayeva Maftuna Odiljon qizi	
Ta'lim jarayonini tashkil etish texnologiyalarini takomillashtirishda steam texnologiyasidan foydalanish....	601
Abdumajitova Sayohat Abduqosimovna	
Pedagogik ta'limni integratsiyalash turlari va didaktik tamoyillari	605
Berdiyev Bahodir Ravshanovich	
Raqamli o'quv vositalari yordamida bolalar uchun ingliz tilini o'rganish jarayonini samarali tashkil etishda xalq og'zaki ijodiy namunalardan foydalanish.....	608
Boqijonova Nargiza Jumanazar qizi, Rajabboyeva Gulchexra Foziljon qizi	
Mehribonlik uylari bolalarida ijtimoiy xulq-atvorning rivojlanishi.....	611
Dilobar Saidova	
Yoshlar tarbiyasida pedagogik konsepsiyalarning roli va ahamiyati.....	614
Ergashev Oybek Qaxramon o'g'li	
Talabalarning intellektual qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan o'quv mashg'ulotlarini tashkil etishni takomillashtirish.....	617
Ernazarov Alisher Ergashevich, Chinqulova Gulmehra Bahronovna	
Migrant o'quvchilarda pedagogik tolerantlik kompetensiyasini rivojlantirish metodlari.....	621
Eshonjonov Bobir Zafarjonovich	
Oliy ta'limda muhandislik faoliyatini ta'minlash metodologiyasi.....	625
Eshonqulov Sherzod Ummatovich	
A Comparative Linguistic Analysis of English and Uzbek Proverbs and Aphoristic Expressions as Structural, Semantic, and Cultural Dimensions	628
Jumayev Sanjar Jurakulovich	
Innovatsion ta'lim texnologiyalari asosida talabalarning metodik tayyorgarligini shakllantirish	631
Komilov Umidjon Normurod o'g'li	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalar bilan loyiha-tadqiqot ishlarini tashkil etishning mazmuni	635
M. X. Tadjiyeva	
Raqamli axborot muhitini shakllantirish bosqichida informatika fanining ahamiyatini belgilab beruvchi omillar	639
Mamajanov Raxmatilla Yakubjanovich, Nazarova Madina Abdullayevna, Xolbayeva Gulnora Bakirovna	
Pedagogik konfliktlar: turlari, sabablari va optimal yechimlari	644
Muhammadiyeva Setora Odil qizi	
Subyektga yo'naltirilgan ta'limning pedagogik-psixologik asoslari	647
Nigora Negmatova	
Mantiqiy masalalar orqali boshlang'ich sinf o'quvchilarining aqliy tafakkurini rivojlantirish	651
Pirimova Mohinur Furqat qizi	
Ona tili darslarida matn tuzilishini o'rgatishning metodik asoslari.....	654
Qurbonnazarova Ziyoda Abdukarim qizi	
O'quvchilarning matematika faniga qiziqishini oshirishda interfaol metodlar va ijodiy yondashuvlarning roli.....	657
Quvvatova Ozoda Gulbek qizi	

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kompetensiyalarini shakllantirish va rivojlantirishda o'qitishning tashkiliy-pedagogik shartlari	660
Rahmonova Zulayho Abdumalikovna, Buzrukov T. O.	
Professional sportda faol ayollar salomatligining monitoringi va ularni sog'lom turmush tarziga yo'naltirish strategiyalari	663
Raimov Xamid Soatovich	
O'quvchilarni jismoniy tarbiyalashda harakatli o'yinlardan foydalanish	666
Ravshanova Sabina Bahodir qizi	
Art-terapiyaning bola "men"ining rivojlanishidagi ahamiyati	669
Raxmatova Gulobod Tuyboy qizi	
Maktabgacha yosh davr – bolalar ijtimoiylashuvining muhim omili sifatida	672
Sanayeva Surayyo Bobonazarovna, Eshmirzayeva Mohichehra Ikrom qizi	
5E modeli asosida darsni loyihalash: nazariya va amaliyot uyg'unligi	676
Shodiyeva Matluba Jo'rayevna	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti jamoasining psixologik xususiyatlari	681
Shukrullayev Ozod Arzuyevich	
Talabalarda pedagogik e'tiqodni shakllantirishning variativ modeli va uning asosiy komponentlari	684
Sodiqova Dinara Alisher qizi	
Matn bilan ishlash bosqichlari va ularning ingliz tilini o'rgatishdagi didaktik ahamiyati	687
Soliyev Umidjon Yulchivoyevich	
Narsalarni sanash, miqdorni belgilash uchun qo'llaniladigan matematik vositalar, matematikaning asosiy tushunchalari	691
To'rayeva Kamola Vosidjon qizi	
O'smirlar xulq-atvoriga ommaviy madaniyatning ta'siri	694
Umarova Navbahor Shokirovna, Babayeva Saida Juman qizi	
Nafas olish mashqlarini jismoniy imkoniyati cheklangan talabalarning adaptiv imkoniyatlariga ta'siri	698
Valiyeva N. Y.	
Syujetli-rolli o'yinlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantirish	702
Xalilova Dilnoza Furqatovna	
Talabalar imtihon oldi qo'rquv va xavotirlarining psixologik omillari	705
Xolmatov Zafar Muxtorjon o'g'li	
Umumiy va noorganik kimyo fanini simmetrik yo'nalishdagi tuzilmaviyligini takomillashganligi	708
Xolmurodova Laziza Erkinovna, Xudoyqulova Intizor G'ayrat qizi	
Umumta'lim maktablarida inson resurslarini rivojlantirishga doir zamonaviy boshqaruvning asosiy tamoyillari	711
Xusanov Xasanjon Xusanxo'ja o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tanqidiy fikrlashini rivojlantirish	716
Yusufaliyeva Gulnora Abdurahmonovna	
Dirijyor-xormeysterlik bo'yicha kasbiy-kompetentlikni shakllantirishning nazariy asoslari	721
Z. A. Nuraliyeva	
Boshlang'ich maktab o'quvchilarini o'qitishda kompetensiyaga asoslangan yondashuv	724
Zaripova Muslima Qurbonovna	
Xorijiy tajribalar asosida o'quvchilarda kritik fikrlashni rivojlantirishda integrativ yondashuvning ahamiyati	727
Zokirova Ma'suma Qahramonjon qizi	
Norasmiy va informal ta'limni tan olishning konseptual asoslari va rivojlantirish yo'llari	730
Anvar Allabergenov	
Методы совершенствования слуховых навыков через цифровой сторителлинг в начальных школах	735
Раимова Малохатхон	
Biologiya darslari ekologik ta'lim va tarbiyani rivojlantirish omili sifatida	740
Quldosheva Dilso'z Sunnatovna	
Xalqaro futzal musobaqalari statistikasi asosida o'yin strategiyalarini tahlil qilish	743
Davranov E. O.	
Особенности проведения занятий по биологии с применением современных педагогических технологий	748
Койилова Мехринисо	

Boshqaruv kadrlar zaxirasini samarali shakllantirishda gender tenglikni ta'minlashning ijtimoiy-psixologik omillari	755
Abdullajanova Dilnozaxon Sultanbekovna	
Ijtimoiy tarmoqlar va raqamli kommunikatsiyaning zamonaviy o'zbek va ingliz tillariga ta'siri.....	761
Abdullayev Shaxobiddin Abduali o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida stem yondashuvi asosida muhandislik ko'nikmalarini rivojlantirishning dolzarbligi.....	765
Abdullayeva Moxinur O'limasboy qizi	
Proporsiyalar siri.....	769
Arabboyeva Zamiraxon Tadjibayevna	
Zamonaviy ta'limda kreativ yondashuvlar: zamonaviy metodlar va amaliy misollar asosidagi tahlil	773
Askarova Zilolaxon Nurmuxamadovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kitobxonlik savodxonligini rivojlantirish kompetentsiyasi	777
Eshmurodova Dilobar Nizom qizi	
Havoning nisbiy namligini aniqlash.....	781
Hasanboyeva Diyoraxon, Tojaliyeva Dilyora	
Yevropa mamlakatlarida ta'lim-tarbiya masalalarining olib borilishi tahlili (Italiya va Fransiya maktablari misolida)	784
F. F. Xalilov, Ibdullayeva Dildora Shukrulla qizi	
Individual va differensial yondashuvlarning boshlang'ich ta'lim metodikasi bilan integratsiyasi.....	787
Jinayeva Dilrabo Abdusalomovna	
Blokcheyn texnologiyalari va undan foydalanish yo'llari.....	791
Jomonqulova Fazilat Esirgapovna	
Neyropedagogik yondashuv asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'quv-bilish faoliyatini shakllantirish.....	794
Jumayeva Mahbuba O'ktam qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish texnologiyasi	798
Mirsaidova Maxbuba	
Korpus lingvistikasida lingvostatistik tahlil metodi	801
Nuriddinov Abrorbek Sayfiddin o'g'li	
Tarbiyalanuvchilarni sensomotorikasining psixologik strukturasi.....	804
Parmonova Laylo Iloxomovna	
Maxsus maktabgacha tarbiya muassasalarida bolalar nutqining ohang, ritm va sur'atini tarbiyalash metodikasi.....	808
Saydaliyeva Xojiya Abduljalil qizi	
Pedagogik faoliyatda shaxslararo munosabatlarning ijtimoiy-psixologik jihatlari	812
Shakarboeva Shaxnoza Abdulakimovna	
Talabalarda hunarmandchilik ko'nikmalari va ijodiy salohiyatini rivojlantirishning psixologik-pedagogik asoslari.....	816
Sharipova Go'zal Sodiqovna	
Faxriyorning doston yaratishdagi mahorati va ularning badiiylik xususiyatlari	820
Tangirova Dilbar	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari metodik tayyorgarligini takomillashtirishda elektron ta'lim resurslaridan foydalanish.....	824
Turanova Iroda Egamberdi qizi	
Talabalarni maktabgacha ta'lim tashkiloti va ota-onalar hamkorligini tashkil etishga o'rgatishning metodik asoslari	827
Turdiqulova Luiza Zayniddinovna	
O'zbekistonda til ta'limida innovatsiyalar: sun'iy intellekt va raqamli texnologiyalar yondashuvi	831
Umarova Iroda Shavkatjon qizi	
Aqli zaif o'quvchilar bilan psixokorreksion ishlarda qo'llaniladigan metodlar.....	835
Usmanova Nilufar Ilhom qizi	
Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning kreativ o'qish madaniyatini shakllantirishda sun'iy intellektidan foydalanish	840
Xayitova Firuza Abdullayevna	
Oliy o'quv yurtlarida talabalar ijtimoiy kompetentligini rivojlantirishda innovatsion hamkorlik modellari samaradorligi	844
Xaqulov Komil Yusupovich	

Ta'limda raqamli texnologiyaning o'rni.....	847
Zebuniso Nurtayeva Murodali qizi	
Bo'lajak tarbiyachilarni pedagogik faoliyatga tayyorlashning pedagogik mexanizmlarini takomillashtirish .	852
Abduraxmonova Sayyoraxon Shaxobidinovna	
Направленное обучение борцов самостоятельному управлению нагрузкой в тренировке по частоте сокращений сердца	856
Алишер Базарбаевич Ашуралиев	
Педагогические возможности развития креативного мышления студентов педагогических вузов	859
Каримова Барно Эргашевна	
Инклюзивное образование: интеграция теоретических основ и практических методов для формирования эффективной образовательной среды	862
Л. З. Намазбаева	
Влияние славянской мифологии на русскую литературу	866
Хайдаров Рамазон Комилжон угли	
Совершенствование методики преподавания русского языка в нефилологических аспектах	871
Ходжибекова М. А.	
Мaktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanishida qurish-yasash faoliyatlarini tashkil etishning ahamiyati.	875
Sultonova Nurxon Anvarovna	
Xorijiy mamlakatlarda maktabgacha ta'limning o'ziga xos xususiyatlari va tarbiyachi faoliyatining mazmuni.....	878
Nazirova Guzal Malikovna	
Творческий подход к формированию личности будущего воспитателя	881
Халкузиева Дилноза Баходировна	
Maktabgacha ta'lim muassasasida huquqiy tarbiyani amalga oshirish yo'llari.....	884
Karimova Umida Sharopovna	
Bo'lajak o'qituvchilarda akmeologik yondashuvni rivojlantirishning nazariy asoslari.....	887
Mirzayev Shavkat Turdibayevich	
Psixolog talabalarda liderlik kompetentligini rivojlantirishning psixologik xususiyatlari	890
Qurbanova Surayo Tuynazar qizi	
Роль самостоятельного обучения в формировании творчества учащихся	894
Курбанова Бузайнаб Нурмухаммадиевна	
Ingliz tili darslarida yuqori sinf o'quvchilarini madaniyatshunoslik yondashuvi asosida umuminsoniy qadriyatlar ruhida tarbiyalash metodikasi	899
Saxoddinova Muhayyo Eshmamat qizi	
Harbiy ta'lim mashg'ulotlarida modulli texnologiyalardan foydalanish.....	904
Usmonov Adxam Abduxamidovich	
The Impact of Family Celebrations on Stress, Emotional Well-Being, and Human Happiness.....	907
Khasanboy U. Abdusamatov	
Bo'lajak pedagoglarda kasbiy refleksiya ko'nikmalarini shakllantirish usullari.....	917
Shaymardon Norov	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning intellektual rivojlanishini shakllantirish	924
Z. M. Zarifova	
Surxon vohasida yoqilg'i energetika majmui tarixidan.....	930
Boboyeva Sitora Ro'zimaxmatovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida lingvistik kompetensiyani rivojlantirishda ona tili o'qitish metodikasi fanining ahamiyati.....	933
Qayumova Odinaxon Buvarayim qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilari kognitiv qobiliyatlarini tarbiyalash	937
Shaxaldarova Gulchehra Sag'diyevna	
O'zbek tilida gender xususiyatlarining namoyon bo'lishi	941
Qarayeva Mavjuda Yoqubjonovna	
Maktab yoshidagi o'quvchilarda harakatli o'yinlar orqali jismoniy sifatlarni rivojlantirish (kurash).....	945
Qon'irbaev Dastan	
Front-end dasturlashni o'rgatishda algoritmik tafakkurni shakllantirishning ahamiyati va ko'rsatmalari.....	949
To'xtayeva Robiya Ravshanbek qizi	

FRONT-END DASTURLASHNI O'RGATISHDA ALGORITMIK TAFAKKURNI SHAKLLANTIRISHNING AHAMIYATI VA KO'RSATMALARI

To'xtayeva Robiya Ravshanbek qizi

Z. M. Bobur nomidagi Andijon davlat universiteti talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada front-end dasturlashni o'qitish orqali o'quvchilarda algoritmik tafakkurni shakllantirish masalasi tahlil qilinadi. Dasturlash ta'limining zamonaviy o'quv tizimidagi o'rni, front-end texnologiyalarining (HTML, CSS, JavaScript) algoritmik fikrlashni rivojlantirishdagi roli, shuningdek, real dars jarayonidagi tajriba va kuzatuvlarga asoslangan ilmiy tahlil keltirilgan. Muammoli vazifalar, bosqichma-bosqich yondashuv va vizual vositalar kabi metodikalar orqali o'quvchilarning mantiqiy, izchil va tizimli fikrlashi shakllanayotgani asoslab beriladi. Maqolada, shuningdek, o'qituvchining roli, metodikaning samaradorligi hamda kelgusidagi ilmiy-tadqiqot yo'nalishlari bo'yicha tavsiyalar ilgari suriladi.

Kalit so'zlar: front-end dasturlash, algoritmik tafakkur, ta'lim metodikasi, JavaScript, DOM, mantiqiy fikrlash, interaktiv veb-loyihalar, muammoli vazifa, reaktiv dasturlash, o'quv jarayoni, o'quvchi faolligi.

Abstract: This article analyzes the issue of developing algorithmic thinking among students through front-end programming education. It discusses the role of programming in modern educational systems and how front-end technologies (HTML, CSS, JavaScript) contribute to the enhancement of logical and structured thinking. The study is based on practical experiences and classroom observations. It justifies the effectiveness of methods such as problem-based tasks, step-by-step approaches, and visual tools in shaping students' systematic and coherent thinking. Additionally, the article outlines the importance of teacher guidance, the effectiveness of pedagogical strategies, and suggestions for future scientific research directions.

Key words: front-end programming, algorithmic thinking, teaching methodology, JavaScript, DOM, logical thinking, interactive web projects, problem-based task, reactive programming, learning process, student engagement.

Аннотация: В данной статье рассматривается формирование алгоритмического мышления у учащихся посредством обучения front-end программированию. Описывается значение программирования в современной образовательной системе, а также роль технологий front-end (HTML, CSS, JavaScript) в развитии логического и последовательного мышления. Анализ основан на наблюдениях и практическом опыте, полученном в процессе преподавания. Через проблемные задания, пошаговый подход и визуальные средства раскрываются эффективные методики, способствующие развитию системного мышления. Также в статье представлены предложения по совершенствованию методик обучения и направлениям дальнейших научных исследований.

Ключевые слова: front-end программирование, алгоритмическое мышление, методика обучения, JavaScript, DOM, логическое мышление, интерактивные веб-проекты, проблемное задание, реактивное программирование, учебный процесс, активность учащихся.

KIRISH

Zamonaviy texnologiyalar jadal rivojlanib borayotgan bugungi davrda dasturlash ta'limi nafaqat axborot texnologiyalari sohasi vakillari, balki keng omma uchun ham muhim ko'nikmaga aylanmoqda. Ta'lim tizimida raqamlashtirish jarayonining kuchayishi, sun'iy intellekt, avtomatlashtirilgan tizimlar va veb-illovalarning keng qo'llanilishi dasturlashga bo'lgan ehtiyojni yanada oshirmoqda. Ayniqsa, foydalanuvchi bilan to'g'ridan-to'g'ri muloqot qiluvchi tizimlar – veb-illovalar, mobil interfeyslar, interaktiv sahifalarni yaratishda front-end dasturlash muhim o'rin tutadi. Front-end dasturlash orqali o'quvchilar nafaqat texnik ko'nikmalarni, balki muammoni tahlil qilish, bosqichma-bosqich yechim topish, tizimli va ijodiy fikrlash kabi kompetensiyalarni ham rivojlantiradi.

Bunday salohiyatli ko'nikmalarning asosi bo'lgan algoritmik tafakkur hozirgi kunda raqamli savodxonlikning ajralmas qismi sifatida qaralmoqda. Algoritmik tafakkur insonning muammoni aniqlash, uni kichik qismlarga ajratish, ketma-ketlik asosida yechim topish va bu jarayonni mashina uchun tushunarli shaklda ifodalash qobili-

yatidir. Mazkur tafakkurni shakllantirish, ayniqsa, dasturlashni o'qitish jarayonining muhim vazifasiga aylanmoqda. Aynan front-end dasturlash o'quvchilarga vizual muhitda, real va hayotiy vazifalar orqali algoritmik fikrlashni amaliyotda tatbiq etish imkonini beradi ^[1].

Shu nuqtai nazardan, "Front-end dasturlashni o'rgatishda algoritmik tafakkurni shakllantirishning ahamiyati" mavzusi dolzarb hisoblanadi. Ushbu maqolada front-end dasturlash ta'limi misolida o'quvchilarda algoritmik tafakkurni shakllantirish jarayonining ahamiyati, samarali usullari hamda bu jarayonning ta'limdagi o'rni tahlil qilinadi. Maqola mazmuni orqali o'qituvchilar va ta'lim tashkilotchilari uchun metodik tavsiyalar ham ilgari suriladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Algoritmik tafakkur – bu inson tafakkurining bir ko'rinishi bo'lib, unda har qanday muammoni aniqlash, uni kichik bosqichlarga ajratish va har bir bosqichni aniq ketma-ketlikda bajarish orqali yechimga erishish jarayoni amalga oshiriladi. Ilmiy adabiyotlarda algoritmik tafakkur ko'pincha informatika va dasturlashga oid masalalarni hal qilishda zarur bo'lgan fikrlash turi sifatida ta'riflanadi. Masalan, J. Wing tomonidan 2006-yilda ilgari surilgan "computational thinking" tushunchasi algoritmik tafakkurga yaqin bo'lib, u muammoni kompyuter nuqtai nazaridan tahlil qilish va bu tahlil asosida yechim modellarini ishlab chiqish jarayonini anglatadi. Algoritmik tafakkur nafaqat texnik bilimlarni, balki abstrakt fikrlash, mantiqiy tahlil va ijodiy yondashuvni ham o'z ichiga oladi.

Algoritmik tafakkurning asosiy tarkibiy qismlari quyidagilardan iborat: birinchidan, muammoni aniqlash va tushunish; ikkinchidan, uni bosqichlarga ajratish va har bir bosqich uchun aniq amal rejasini tuzish; uchinchidan, bu rejani ketma-ketlik, shartli tuzilmalar (if-else) va sikllar (for, while) kabi algoritmik konstruksiyalar orqali ifodalash. Bundan tashqari, tafakkur jarayonida turli holatlarni oldindan ko'ra olish, sinovdan o'tkazish va natijalarni tahlil qilish qobiliyati ham muhim hisoblanadi. Ayniqsa, front-end dasturlashda foydalanuvchi harakatlariga javob qaytarish, DOM tuzilmalarini boshqarish, holatga bog'liq kontentlarni ko'rsatish kabi topshiriqlar aynan shunday algoritmik yondashuvni talab qiladi.

Zamonaviy ta'lim tizimida algoritmik tafakkur o'quvchilarning raqamli dunyoda muvaffaqiyatli faoliyat yuritishlari uchun zarur ko'nikma sifatida qaralmoqda. Turli mamlakatlar ta'lim standartlarida algoritmik tafakkur boshlang'ich bosqichlardan boshlab shakllantirilishi lozim bo'lgan asosiy kompetensiyalardan biri sifatida belgilangan. Bu esa ushbu tafakkurni o'stirishga xizmat qiladigan fanlar, xususan, informatika va dasturlash fanlarining ta'limdagi ahamiyatini yanada oshiradi. Aynan front-end dasturlash bu jarayon uchun qulay vosita bo'lib, o'quvchilarning amaliy faoliyati orqali algoritmik tafakkurini shakllantirishga keng imkoniyat yaratadi. Shunday qilib, algoritmik tafakkur o'quvchilarning nafaqat dasturlashdagi muvaffaqiyatini, balki kundalik hayotdagi murakkab vaziyatlarni tahlil qilish va samarali qarorlar qabul qilish qobiliyatini ham oshiradi.

Front-end dasturlash jarayoni o'zida nafaqat vizual interfeys yaratishni, balki foydalanuvchi bilan interaktiv muloqotni ta'minlovchi murakkab mantiqiy tuzilmalarni ham qamrab oladi. Bu esa, shubhasiz, algoritmik tafakkur asosida ish yuritishni talab qiladi. Front-end sohasida ishlatiladigan asosiy texnologiyalar – HTML, CSS va JavaScript – har biri muayyan darajada muammo yechish faoliyatini talab qiladi. HTML orqali sahifaning strukturasi tuzilsa, CSS yordamida dizayn va joylashuvlar belgilanadi. Biroq aynan JavaScript front-end dasturlashda mantiqiy operatsiyalarni amalga oshirish, foydalanuvchi harakatlariga javob qaytarish va sahifa elementlarini dinamik boshqarish imkonini beradi. Ushbu jarayonlar bevosita algoritmik yondashuvga asoslanadi.

Xususan, DOM (Document Object Model) manipulyatsiyasi orqali sahifadagi elementlarga dinamik ta'sir ko'rsatish, foydalanuvchi tugmani bosganda ma'lumot chiqarish, forma yuborilganda tasdiqlash mexanizmlarini ishga tushirish – bularning barchasi ketma-ketlik, shartli tuzilmalar va sikllar kabi algoritmik konstruksiyalarni amalda qo'llash orqali bajariladi. Hodisalarni boshqarish (event handling) esa foydalanuvchining harakatlariga nisbatan tizimli va oldindan rejalashtirilgan javoblar ishlab chiqishni taqozo etadi. Masalan, biror tugma bosilganda yangi forma chiqishi yoki foydalanuvchi kiritgan ma'lumot to'g'riligini real vaqtda tekshirish – bular algoritmik tafakkurni talab qiluvchi amaliy mashqlar bo'lib, o'quvchilarning fikrlash doirasini kengaytiradi.

Bundan tashqari, zamonaviy front-end yondashuvlarida komponent asosidagi fikrlash modeli hamda reaktiv dasturlash usullari (masalan, React.js kutubxonasi orqali) keng qo'llanmoqda ^[3]. Har bir komponent o'z holati va xatti-harakatiga ega bo'lib, bu holatlarning boshqarilishi, yangilanishi va o'zaro aloqasi orqali foydalanuvchi tajribasi shakllantiriladi. Bu esa o'quvchilardan nafaqat kod yozishni, balki tizimli va abstrakt fikrlashni, modullashtirilgan yechimlarni ishlab chiqishni talab qiladi. Masalan, foydalanuvchining tanloviga qarab elementlar shartli tarzda chiqishi yoki yo'qolishi, dinamik ro'yxatlar hosil bo'lishi, foydalanuvchi kiritgan qiymatga asosan natijaning o'zgarib borishi – bularning barchasi reaktiv model asosida algoritmik tafakkur yordami bilan bajariladi.

Real loyihalarda bu jarayonlar yanada murakkablashadi. Har bir real loyiha o'z ichida foydalanuvchi ehtiyojlari, dizayn talablari, xavfsizlik jihatlari va samaradorlikni hisobga olgan holda ishlab chiqiladi. Shu sababli, front-end dasturchi o'z faoliyatida har bir vazifani algoritmik yondashuv asosida hal qilishi lozim bo'ladi. Bu jarayon o'quvchilarni mustaqil qaror qabul qilish, kodni sinab ko'rish, nosozliklarni aniqlab, ularni bartaraf etish, tizimni yaxshilash kabi amaliy tafakkur faoliyatiga jalb etadi. Demak, front-end dasturlash nafaqat tashqi interfeysni yaratish vositasi, balki chuqur algoritmik tafakkurni rivojlantirish vositasi hamdir.

Algoritmik tafakkurni shakllantirishda o'qituvchining metodik yondashuvi muhim ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, front-end dasturlashni o'rgatish jarayonida bu ko'nikmani izchil va ongli shakllantirish uchun turli metodlar uyg'unligidan foydalanish talab etiladi. Bunda o'quvchilarning mantiqiy fikrlashini, muammoni tahlil qilish va bosqichma-bosqich yechim topish qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan metodlar samarali natija beradi. Ulardan biri – muammoli vazifalar yechimi orqali o'rgatish metodidir. Bu yondashuvda o'quvchi tayyor yechimni yodlashdan ko'ra, avvalo muammoni tushunishga va unga yechim topishga yo'naltiriladi. Masalan, "foydalanuvchi tugmani bosganda matn ko'rinsin" kabi topshiriqlar o'quvchini fikrlashga, DOM bilan ishlashga va hodisalarni boshqarishga majbur qiladi.

Shuningdek, step-by-step (bosqichma-bosqich) yondashuvi algoritmik tafakkurni shakllantirishda alohida o'rin tutadi. Bu metod orqali o'quvchi har bir kichik amaliy vazifani ketma-ketlikda bajargan holda yakuniy natijaga erishadi. Bunday yondashuvda murakkab muammolar kichik bo'laklarga ajratiladi, har bir bosqichda tushuncha mustahkamlanadi va bu orqali tizimli fikrlash shakllanadi^[4]. O'quvchi avvalo HTML orqali strukturani yaratadi, keyin CSS bilan bezaydi, so'ng JavaScript yordamida interaktivlik qo'shadi. Bu jarayonlar orasidagi bog'liqlikni anglash esa uning tafakkurini puxta asosga quradi.

Bundan tashqari, algoritmik tafakkurni shakllantirishda vizual vositalar – xususan, flowchart (blok-sxemalar) va pseudocode (soxta kod)dan foydalanish samarali hisoblanadi. Vizual tasvirlar orqali o'quvchi muammoning tarkibini, ketma-ketlik va shartli bog'lanishlarini aniq tasavvur qila oladi. Pseudocode esa haqiqiy dasturlash tilidan oldingi oraliq bosqich bo'lib, o'quvchiga fikrni kodlashdan avval aniq ifodalashga imkon beradi. Bu yondashuvlar o'quvchida dasturlashdan qo'rqmaslik, balki unga mantiqiy yondashish ko'nikmasini rivojlantiradi.

Shuningdek, o'quvchini kod yozishdan avval muammoni tahlil qilishga o'rgatish ham muhim bosqich sanaladi. Odatda, boshlang'ich bosqichdagi o'quvchilar muammoni to'liq tushunmasdan kod yozishga shoshiladilar, bu esa noto'g'ri natijalarga olib keladi. O'qituvchi esa o'quvchiga muammoning shartini to'liq o'qib chiqish, asosiy va ikkilamchi ma'lumotlarni ajratish, kerakli natijani aniqlash va faqat shundan so'ng kod yozishga kirishishni o'rgatishi zarur. Bu yondashuv o'quvchining mustaqil tahlil qilish va yechim ishlab chiqish qobiliyatini oshiradi.

Oxir-oqibat, front-end dasturlashda kichik loyihalar orqali tizimli fikrlashni shakllantirish samarali natija beradi^[5]. Oddiy kalkulyator yaratish, interaktiv menyu tuzish, foydalanuvchi formasi orqali ma'lumot yig'ish kabi loyihalar o'quvchini mustaqil yechim topishga undaydi. Har bir loyiha orqali o'quvchi faqat kod yozishni emas, balki muammoni hal qilish jarayonini o'rganadi. Bu esa nafaqat dasturchilik ko'nikmalarini, balki chuqur algoritmik tafakkurni shakllantiradi. Shunday qilib, muammoli vazifalar, bosqichli yondashuv, vizual vositalar, tahlil qilish ko'nikmasi va loyihaviy faoliyat uyg'unligi orqali o'quvchida algoritmik fikrlash uzviy va barqaror shakllanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Front-end dasturlash darslari jarayonida olib borilgan kuzatuvlar va tajribalar shuni ko'rsatdiki, algoritmik tafakkurni shakllantirishga yo'naltirilgan metodik yondashuvlar o'quvchilarning fikrlash darajasi hamda amaliy bilimlariga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Dastlabki bosqichlarda o'quvchilar HTML va CSS kabi statik texnologiyalar bilan tanishganlarida, asosan tayyor misollarni nusxalash va takrorlashga moyillik bildirganlari kuzatildi. Biroq JavaScript tiliga o'tilgach, ayniqsa DOM bilan ishlash, hodisalarga javob qaytarish va shartli mantiqiy tuzilmalar qo'llanilishi talab etilgan bosqichda o'quvchilarning mustaqil fikrlashi zarurligi yaqqol namoyon bo'ldi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tajriba davomida interaktiv forma yaratish, foydalanuvchi harakatiga javoban elementlarni ko'rsatish yoki yashirish, dinamik menyular ishlab chiqish kabi kichik loyihaviy topshiriqlar berildi. Ushbu mashqlar orqali o'quvchilar nafaqat texnik ko'nikmalarni, balki muammoni tahlil qilish, shartli mantiqni qo'llash va kodni bosqichma-bosqich tuzish qobiliyatlarini rivojlantirdilar. Masalan, oddiy "Login" formasini yaratishda foydalanuvchilardan kiritilgan ma'lumotlarning to'g'riligini tekshirish, noto'g'ri bo'lsa xabar chiqarish, to'g'ri bo'lsa keyingi sahifaga o'tishni tashkil qilish topshirig'i orqali ko'plab o'quvchilar algoritmik tafakkur elementlarini muvaffaqiyatli qo'llay oldilar.

Shuningdek, o'quvchilarning dastlabki va yakuniy bosqichdagi ishlari solishtirildi. Boshlanishida kod yozishda chalkashliklar, shartli operatorlarni tushunmaslik, sikllarni noto'g'ri ishlatish kabi holatlar ko'p kuza-tilgan bo'lsa-da, darslar davomida tushuntirishlar, amaliy mashqlar va vizual vositalar orqali bunday xatoliklar asta-sekin kamaydi. Yakuniy bosqichga kelib, o'quvchilarning aksariyati mustaqil ravishda kichik veb-ilovalarni ishlab chiqa olish, foydalanuvchi bilan o'zaro aloqada bo'ladigan komponentlarni yaratish darajasiga yetdi.

O'quvchilar tomonidan bajarilgan amaliy ishlar tahlili shuni ko'rsatdiki, har bir kichik loyiha orqali ular o'zlarining nafaqat texnik salohiyatini, balki mantiqiy fikrlash darajasini ham oshirib bordilar. O'zlashtirish darajasida ham sezilarli o'zgarishlar kuzatildi: birinchi haftada algoritmik fikrlashga ega o'quvchilar ulushi 20–25 % atrofida bo'lgan bo'lsa, o'quv jarayoni yakunida bu ko'rsatkich 70–75 % ga yetdi. Bu esa to'g'ri metodika va izchil yondashuv orqali front-end dasturlash yordamida algoritmik tafakkurni shakllantirish mumkinligini ko'rsatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Front-end dasturlashni o'qitish jarayonida o'quvchilarda algoritmik tafakkurni shakllantirish va rivojlantirish imkoniyati amaliy tajribalar, kuzatuvlar hamda tahlillar orqali o'z isbotini topdi. Front-end texnologiyalarining xususiyatlari, ayniqsa JavaScript tilining mantiqiy tuzilmalarga boyligi, o'quvchilarda muammolarga yechim topish, ketma-ketlikni belgilash, shartli va takrorlanuvchi holatlarni tahlil qilish kabi ko'nikmalarni shakllantirish uchun samarali vosita bo'lib xizmat qiladi. Ayniqsa foydalanuvchi bilan interaktiv aloqalarni tashkil etish, DOM manipulyatsiyasi va hodisalarga asoslangan dasturlash o'quvchilarning mustaqil fikrlashi va tizimli yondashuvini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Ta'lim jarayonida o'qituvchining roli nihoyatda muhim hisoblanadi. Chunki murakkab tushunchalarni soddalashtirib tushuntirish, bosqichma-bosqich (step-by-step) yondashuvni qo'llash, muammoli vazifalar bilan ishlash va vizual vositalar orqali tushuntirish kabi metodikalar o'quvchining fikrlash darajasini oshiradi. Shuningdek, kichik loyihalar orqali o'quvchilarni kod yozishga emas, balki avvalo muammoni tushunishga va uni algoritmik tahlil qilishga o'rgatish metodikasi o'zining ijobiy natijalarini ko'rsatmoqda.

Algoritmik fikrlashga asoslangan o'quv jarayoni nafaqat dasturlashni o'rgatishda, balki umumiy tafakkur madaniyatini shakllantirishda ham muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Bunday yondashuv o'quvchilarda izchillik, mantiqiylik, samaradorlik, xatolardan saboq olish va ularni tahlil qilish kabi ko'nikmalarni shakllantiradi. Bu esa nafaqat texnik yo'nalishda, balki boshqa fanlar va kundalik hayotda ham foydali kompetensiyalarni yuzaga keltiradi.

Kelgusidagi tadqiqotlarda front-end dasturlash va algoritmik tafakkur o'rtasidagi bog'liqlikni chuqurroq o'rganish, turli yosh toifalari bilan ishlash, zamonaviy dasturlash muhitlarining (masalan, React, Vue) ta'siri va samaradorligini tahlil qilish, shuningdek, gender hamda individual farqlarni hisobga olgan metodikalarni ishlab chiqish tavsiya etiladi. Bundan tashqari, sun'iy intellekt asosidagi o'quv platformalari orqali algoritmik tafakkurni o'rgatish istiqbollari alohida izlanish mavzusi sifatida ko'rib chiqilishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Qodirova, M. (2020). Algoritmik tafakkurni rivojlantirish asoslari. Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti.
2. Stoilescu, D. A Possible Way to Develop Algorithmic Thinking // Acta Didactica Napocensia.
3. Gonda D., Ďuriš V., Tírpáková A., Pavlovičová G. Teaching Algorithms to Develop the Algorithmic Thinking of Informatics Students // Mathematics. – 2022.
4. Stoilescu, D. A Possible Way to Develop Algorithmic Thinking // Acta Didactica Napocensia. – 2020. – Vol. 13, No. 1. – P. 23–30.
5. Parmentier, Y., Reuter, R., Higuete, S., Kataja, L., Kreis, Y., Duflo-Kremer, M., Denis, B. PIAF: Developing Computational and Algorithmic Thinking in Fundamental Education.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.